

Modtager(e): Prodekan Lise Wogensen Bach

Notat

Høringssvar fra akademisk råd Health til ”*Forslag til Lov om Danmarks Forsknings- og Innovationspolitiske Råd og Danmarks Frie Forskningsfond.*”

Akademisk råd udtrykker tilfredshed med, at Danmarks Frie Forskningsfond holdes som et uafhængigt organ inden for den statslige forvaltning. Akademisk råd værdsætter den øgede autonomi af Danmarks Frie Forskningsfond og bifalder større transparens i udpegningen af medlemmer til Danmarks Frie Forskningsfonds faglige forskningsråd og bestyrelse samt den større praktiske adskillelse mellem uddannelses og forskningsministeren og fondens virke.

Akademisk råd konstaterer med tilfredshed at ordene *Frie og Forskning*- stadig indgår som komponent i det nye navn for Det frie Forskningsråd. Imidlertid bifalder Akademisk Råd ikke umiddelbart ændringen fra råd til fond, idet ordet råd understreger processen hvorved en forsamling af forskerkolleger fagligt vurderer indkomne ansøgninger og samtidig understreger, at midlerne til forskningen er et statsanliggende. Det er parallelt til 'council' som bruges bredt globalt for nationalt funderede forskningsstøtteenheder og endda har sin pendant i EU.

Akademisk råd hæfter sig ved, at det med det nye lovforslag bliver muligt at allokere forskningsmidler til politisk fastsatte tematiske og derfor bundne emner. Dette betragter akademisk råd som endnu en begrænsning af de frie forskningsmidler og forholder sig derfor yderst kritisk til dette punkt i lovforslaget. I den forbindelse hæfter akademisk råd sig ved, at disse tematiske emner og indsatser kun kan forekomme i forbindelse med en ekstra bevilling på finansloven. Dette anser akademisk råd som et tilsyneladende værn om støtten til den frie forskning. Imidlertid kan man frygte yderligere stramninger af midlerne til fri forskning på finansloven for at skabe plads til tematiske satsninger, hvorfor dette punkt reelt udgør en risiko for fri til fordel for tematisk/strategisk forskning.

Dansk forskning har gavn af sit store tilskud fra private fonde. Disse giver imidlertid en relativ ensretning af dansk forskning, hvis modvægt altid har været Det Frie Forskningsråd, som har sikret at stærke ideer, uden for særlige politiske eller industrielle interesser, har haft mulighed for blive støttet. Yderligere styring af dansk grundforskning vil indskrænke diversiteten af dansk forskning. Dette bærer risikoen for at fastholde Danmark i sine nuværende styrkefelter og begrænse muligheder for at opdyrke nye initiativer og vækstområder. Akademisk råd fastholder, at det akademisk set er en væsentlig forringelse at indføre mulighed for tematisk forskning under Danmarks Frie Forskningsfond.

Dato: 16. november 2016
Ref: lbso

—
Side 1/2

Desuden er der åbnet mulighed for, at Danmarks Frie Forskningsfond kan deltage i internationalt forskningssamarbejde. Internationalt forskningssamarbejde er essentielt for dansk forskning og varetages af vore individuelle forskere, der bedst kan vurdere i hvilket omfang et givent forskningsprojekt vil have gavn af at indgå i et internationalt forskningssamarbejde. Således bør det alene være projektets kvalitet og ikke graden af internationalt samarbejde der afgør, hvorvidt et projekt bør støttes. Sidstnævnte garanterer ikke et succesfuldt forskningsprojekt, mens en enestående idé og midlerne til at forfølge og gennemføre den gør. Således ses der ikke umiddelbart noget behov for, at Danmarks Frie Forskningsfond indgår i internationale satsninger ud over at støtte forskernes internationale samarbejder.

Akademisk råd hæfter sig ved, at der ikke er integreret nogen bemærkninger om kompetence og kønssammensætning, hverken af Danmarks Forsknings- og Innovationspolitiske Råd eller af bestyrelsen af Danmarks Frie Forskningsfond. Herudover kan det problematiseres om sammensætningen af rådet, hvor der er lagt stor vægt på repræsentation af store og mellemstore virksomheder samt på anvendelse og kommercialisering af forskningsresultater, giver den fornødne plads til den forskningsfaglige bredde, der kan tilgodese den akademiske diversitet.

Karensperiode: Akademisk råd ser positivt på en karensperiode for forskere, der er kendt videnskabeligt uredelige. Imidlertid stiller Akademisk råd sig kritisk overfor en karensperiode for ansøgere, der er langt fra at opnå en bevilling. Dette skyldes at begrebet 'langt fra' er meget udefinerbart, og da der i en længere periode har været vigende bevillingsprocenter i Det Frie Forskningsråd vil dette potentielt kunne ramme selv solidt funderede forskere. Virker initiativet efter hensigten vil langt færre ansøgninger blive indsendt og selv solide ansøgninger risikerer derved at blive sendt i karentæne, fordi de i stedet for at ligge i midten nu vil ligge nederst i ansøgerfeltet. Dette er et meget kraftigt middel og vil potentielt kunne afslutte forskningskarrierer, hvilket er en relativ dyr pris at betale for en kunstig øgning af bevillingsprocenten. Særlig kritisk er, at reglen potentielt ville kunne misbruges mellem rivaliserende forskningsgrupper til at ramme konkurrenter. Akademisk råd foreslår, at man i stedet benytter sig af en triagerings model, hvorved man hurtigt afklarer, om ansøgninger er konkurrencedygtige med en efterfølgende klar besked til den aktuelle forsker angående kvalitetsvurderingen af ansøgningen.

På vegne af akademisk råd, Health.

Formand Helle Prætorius Øhrwald

